

In de Week Gelegd, 37, 04-09-2022, Tussen Torenhoog en put-diep

(*Wijsheid 9, 13-18b; Filémon 9b-10.12-17; Lucas 14, 25-33*)

In *Néderland*, het kleine stukje Europa, steekt een fors aantal torens al jaren heel *hóóg* in de lucht! Shell, Exxon, Nam en de Staat der Nederlanden steken elkaar naar de kroon, niet om de wees, de arme en de zwakke te beschermen, maar om hun portefeuilles te laten groeien en tegelijk de vergeten burger te verdoven. Sla putten en boor diep om zoveel mogelijk gas -dus: geld, te winnen. De aandacht

van de parlementaire enquête naar de gaswinning in Groningen, richtte zich op de grenzen van de rechtsstaat. Mág dat, ook al verzakt het land, storten huizen in en vatten mensen angst?

De commissie hoorde Jan de Jong, voormalig inspecteur, die in zijn commentaar behalve helderheid maar ook zure druiven leverde. Zijn woorden lopen parallel met die van het boek *Wijsheid* in de eerste lezing, dat wij amper de dingen van deze wereld begrijpen en er veel is ons boven de pet gaat. Nog moeilijker is het om Gods wil te kennen. Maar gelukkig, zegt *Wijsheid*, komt de Heer ons te hulp. Hij zendt ons zijn Geest, zodat wij op het spoor kunnen komen van een rechtvaardig en wijs leven. Dit sluit aan bij het probleem van Paulus, die zich afvraagt waar hij wijs aandoet bij Onésimus. Paulus heeft met deze, naar Rome gevluchte, slaaf kennis gemaakt, en Onésimus is christen geworden. Paulus wil zich houden aan de wet en Onésimus terug sturen naar zijn meester, niet meer als slaaf, maar als geliefde broeder in Christus. Hij is bereid Onésimus' meester de eventueel geleden schade te vergoeden. Waar wij, kinderen van de 21' eeuw roepen: laat hem vrij!', '*torent*' voor Paulus het eigenaarschap van de heer over de slaaf boven alles uit. Als je bedenkt dat Nederland pas in 1863 de slavernij in zijn koloniën afschafte, en dat de schadevergoeding die volgde, niet naar de voormalige slaven, maar naar hun eigenaren ging, dan voel je de spanning van Paulus!

Het is ingewikkeld wanneer zoveel belangen en bedoelingen op de achtergrond een rol spelen. Jezus wil duidelijk zijn en zegt daarom tegen ieder die hem wil volgen dat die 'zijn vader en moeder, vrouw en kinderen, broers en zussen, ja zelfs zijn eigen leven moet 'haten', een dichterlijke overdrijving voor het loslaten van wat afleidt van het hoofddoel: het rijk van God. Jezus haalt er ook iemand bij die een *toren* wil bouwen. Deze duidt op macht en bezit. Als de geschiedenis ons iets leert, dan is het wel dat goede verhoudingen tussen mensen bedorven raken door macht en hebzucht. En afgelopen week vertelde inspecteur De Jong dit in zijn eigen woorden. 'Kom van je toren naar beneden', zegt Jezus, en let een beetje op de mensen om je heen, zodat er niemand verdwijnt in een verstopte boorput en daarin omkomt. Dat zou zonde zijn!

